

ARCHIVE COPY

Please return.



Հրատարակութիւն Ամերիկահայոց Արեւելեան Քիմի Ազգային Առաջնորդարանի
A Publication of the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America

Volume X, Number 4
August 1987

BLESSING OF THE GROUNDS OF SOURP GARABED MONASTERY

AND BLESSING OF THE FOUNDATION OF MARITSA SOGHANALIAN RETIREMENT HOME



Father and son Soghanalian with the help of the Prelate laying the cornerstone of the new Sourp Garabed Vank

One June 7, 1987 a historical event took place. The grounds of the SOURP GARABED VANK, a future Church and cultural complex, were blessed with the Holy Muron.

Surrounded by citrus trees, Armenian clergymen, flag bearing boy scouts, and a hundred others marched to eyewitness this event. The air was filled with Armenian melody, the Deacon's frankincense, the eyes with tears of joy.

Archbishop Mesrob Ashjian, Prelate of the Armenian Apostolic Church, was in full regalia and heading the marchers. The chorists sang hymns from the liturgy. Soon they arrived to an area covered by a tent, where an Armenian prayer was heard for the first time ...

During the ceremony, Deacon Sevag Kendirjian read a passage from Isaiah, Mrs. Anais Hartz-Soghanalian read a passage from St. Paul's, and Florida's pastor, Very Reverend Shahe Panossian read from St. John. His Grace, Archbishop Mesrob Ashjian then anointed the corner stone.

The Soghanalian family was represented there by Mr. Sarkis Soghanalian, the Monastery's godfather, his mother, Mrs. Maritsa Soghanalian, his spouse, Mrs. Shirley, his sister, Mrs. Hartz-Soghanalian, his son, Mr. Garo Soghanalian and other relatives and friends. After anointment, Archbishop Ashjian invited Sarkis and Garo Soghanalian to break the ground and together put the corner stone.

The Soghanalian family has donated the land for the Monastery in memory of Garabed Soghanalian, Mrs. Maritsa's late husband.

Following the anointment and groundbreaking, the Maritsa Soghanalian Retirement Home cornerstone was anointed. This home is for the Armenian aged.

Serpazan Hayr then gave his speech: "I bear tidings from Armenians from all corners of the globe, especially to those who dedicate their life to love and cherish their church and people, for the sake of one nation. It is a time of growth in our community; seven months ago, the St. Gregory Church in Vancouver was

consecrated. There are churches in New York, Chicago and Toronto under construction. Blessed are those who build churches and Armenian schools, because it is through these establishments that Armenians keep their identity, retain their culture and remain true to their heritage.

Today, in Florida, we saw the fulfilment of a dream, which is unique in its category. It is after all not only a church, nor a mere school, nor just a sports arena, but all of the above. This piece of land, bearing the name of St. Garabed, will contain a monastery, a cultural house, a sports complex and a retirement home. All this was accomplished thanks to Mr. Soghanalian, who donated the land, in memory of his father, the late Garabed Soghanalian.

The anointment and groundbreaking ceremony today is very special to us, because we are a people who yearn for land, for we have lost most of our homeland and are orphans.



Very Rev. Shahe Panossian, reading the Pontifical encyclical declaring Mrs. Maritsa Soghanalian "Princess of Cilicia"

The meaning of land is far greater for us, for as Christians, we believe we are made of dust, and it is to dust we shall return. In between life and death, there is our common dream, the reality of our Land, and

(Cont. page 2)

EUROPEAN PARLIAMENT PASSES HISTORIC RESOLUTION ARCHBISHOP ASHJIAN SENDS MESSAGE

On June 18, 1987 the European parliament, the supra-national legislature of the European Community, passed a historic resolution recognizing the Armenian Genocide and calling upon Turkey to negotiate with the Armenians and resolve the Armenian Question (Hai Tad) peacefully. This victory is no doubt a great step forward in the pursuit of our national rights.

The following is the text of a telegram that Archbishop Mesrob Ashjian sent to the Presidency and members of the European Parliament urging them to pass the resolution.

THE PRESIDENCY AND MEMBERS OF
THE EUROPEAN PARLIAMENT
PALAIS DE L'EUROPE
STRASSBOURG 67006 (FRANCE)

ON BEHALF OF THE ARMENIAN RELIEF SOCIETY, HAMAZKAIN CULTURAL ASSOCIATION, AND HOMETMEN SPORTS ORGANIZATION AND ON OUR OWN BEHALF, THE PRELACY OF THE ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF EASTERN UNITED STATES AND CANADA, WE URGE YOU TO ADOPT THE RESOLUTION REGARDING THE ARMENIAN QUESTION CURRENTLY ON YOUR AGENDA.

IT IS ESSENTIAL THAT THE WORDING PREVIOUSLY ADOPTED BY THE POLITICAL COMMITTEE BE AMENDED TO ACCURATELY CHARACTERIZE THE ARMENIAN EXPERIENCE AS GENOCIDE IN ACCORDANCE WITH THE OPINION OF AUTHORITIES WORLDWIDE.

WE ALSO URGE YOU TO TAKE THE INITIATION IN RENDERING THE PROCESS OF DIALOGUE BETWEEN THE REPRESENTATIVES OF ARMENIANS AND TURKS TOWARD PEACEFUL RESOLUTION OF THE ARMENIAN QUESTION.

PRAYERFULLY YOURS

ARCHBISHOP MESROB ASHJIAN, PRELATE,
PRELACY OF THE ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH
OF EASTERN UNITED STATES AND CANADA

THE FIRST ANNUAL SEMINAR FOR DEACONS AND ACOLYTES

The first annual seminar for deacons and acolytes took place from June 29 to July 3, 1987, at the Carmel Retreat House in Mahwah, New Jersey, located at the foot of the Ramapo Mountains. Fifteen participants and six instructors came from the East Coast, the Midwest, and Canada, to be part of this five-day course which studied the liturgy and music of the Badarak, as well as the Armenian faith in general, under the supervision of Archbishop Mesrob Ashjian. The seminar also included a visit to the renovated Prelacy building and St. Loosavorich Cathedral in New York, and concluded with a practice badarak performed at Sts. Vartanantz Church in Ridgefield, New Jersey.

The Retreat was divided into three houses, and most of the participants stayed in private or semi-private rooms. The average day for a participant would begin around 7:00 a.m., as the Very Rev. Anoushavan would visit each participant's room and say, "Good morning, boys," pouncing on those who did not respond. After everyone was ready, to some extent, the group would walk up to the Main House Chapel, where morning services were held.

Breakfast was eaten at the Main House, and the first lecture would begin after everyone was finished. There

(Cont. page 3)

SPRINGFIELD, MA



Celebrate "Azadootium" is one of 20 banners hanging between the columns of the twin Symphony and City Halls.

Photo by ARMEN TASHJIAN

Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ ԲԷՆԶԸՍ ՍԻՔԻՒՍ ՄԷԶ

Անցնող Յունիս 24-ին, հրաւիրով Բէնզըս Սիթիի հայուկեան եւ հրամանով Արեւելեան թեմի եւ Գանատայի բարեջան Առաջնորդ Բարձր Տ. Մեսրոպ Ս. Արք. Աշտեանի, Կրէնիթ Սիթիի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւր՝ Արժ. Տ. Ներսէս Քէնյ. Մանուկեան այցելեց Բէնզըս Սիթի՝ մատուցանելու Ս. Պատարագ:

Պատարագը մատուցուեցաւ շրջանի Յոյն Օրթոտոքս եկեղեցւոյ մէջ, երեկոյեան ժամը 6:30-ին: Ներկայ էին 35-40 հայորդիներ՝ Բէնզըս Սիթիէն եւ շրջակայքէն:

Ս. Սեղանին սպասարկեց տեղւոյն յայտնի Ազգայիններէն՝ Տիար Զաւէն Հաթուրեան, իսկ պատարագի երգեցողութիւնը գեղեցկօրէն կատարեցին՝ Հաթուրեան քոյրերը, Օրդ. Ռօզի Օնպաշեանը եւ Երեցկին Նեկտար Մանուկեանը:

Ներկայ հաւատացեալները անխտիր կարօտով մօտեցան Ս. սեղանին եւ Ս. Հաղորդութիւն ստացան:

Պատարագէն ետք, եկեղեցւոյ սրահին մէջ, ներկաները համեստ սեղանի շուրջ հաւաքուեցան եւ ունեցան ընկերային հանելի ժամեր:

Պատարագէն ետք, եկեղեցւոյ սրահին մէջ, ներկաները համեստ սեղանի շուրջ հաւաքուեցան եւ ունեցան ընկերային հանելի ժամեր:

Պատարագէն ետք, եկեղեցւոյ սրահին մէջ, ներկաները համեստ սեղանի շուրջ հաւաքուեցան եւ ունեցան ընկերային հանելի ժամեր:

Պատարագէն ետք, եկեղեցւոյ սրահին մէջ, ներկաները համեստ սեղանի շուրջ հաւաքուեցան եւ ունեցան ընկերային հանելի ժամեր:

Պատարագէն ետք, եկեղեցւոյ սրահին մէջ, ներկաները համեստ սեղանի շուրջ հաւաքուեցան եւ ունեցան ընկերային հանելի ժամեր:

Պատարագէն ետք, եկեղեցւոյ սրահին մէջ, ներկաները համեստ սեղանի շուրջ հաւաքուեցան եւ ունեցան ընկերային հանելի ժամեր:

Պատարագէն ետք, եկեղեցւոյ սրահին մէջ, ներկաները համեստ սեղանի շուրջ հաւաքուեցան եւ ունեցան ընկերային հանելի ժամեր:

Պատարագէն ետք, եկեղեցւոյ սրահին մէջ, ներկաները համեստ սեղանի շուրջ հաւաքուեցան եւ ունեցան ընկերային հանելի ժամեր:

Պատարագէն ետք, եկեղեցւոյ սրահին մէջ, ներկաները համեստ սեղանի շուրջ հաւաքուեցան եւ ունեցան ընկերային հանելի ժամեր:

Պատարագէն ետք, եկեղեցւոյ սրահին մէջ, ներկաները համեստ սեղանի շուրջ հաւաքուեցան եւ ունեցան ընկերային հանելի ժամեր:

Պատարագէն ետք, եկեղեցւոյ սրահին մէջ, ներկաները համեստ սեղանի շուրջ հաւաքուեցան եւ ունեցան ընկերային հանելի ժամեր:



OUTREACH

Archbishop Mesrob Ashjian
Prelate
Mary Hamparian - Editor

OUTREACH (USPS 426-490) is published monthly by the Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America, 138 East 39th Street, New York, New York 10016, (212) 689-7810.

ԳԵՐՄԱՆՈՅ ՄԷԶ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՅՈՒՇԱՐՁԱՆԸ

Ապրիլ 26-ին տեղի ունեցաւ բացումը առաջին հայկական յուշարձանին գերմանական հողի վրայ: «Շեթալի Հալտըն» գերեզմանատան մէջ որ կը գտնուի Շեթուկարթ քաղաքի «Պատ-Քանչրատ» թաղամասին մէջ, ուր իրենց վերջին հանգիստը գտած են գլխաւորապէս 1941-44-ի հայ ռազմագերիներ (կամ գերմանական բանակի մէջ ծառայած հայ կամաւորներ), հաւաքուած էին մօտ 300 հայեր եւ գերմանացի իրենց բարեկամները, ներկայ գտնուելու համար յուշարձանի բացման արարողութեան, զոր կատարեց Միջին Եւրոպայի եւ Շուէտի հայրապետական պատուիրակ Մեսրոպ Եպիսկոպոսը: Գրիգորեան: Քողը վերցուց Սարգստ-պատի վեթերան Յարութիւն Կարա-Սէֆերեան, կոչուած՝ Ուրարտացի: Ոստք առաւ նաեւ Շեթուկարթի առաջին քաղաքապետ Տոքթ. Թիր-ինկէր, իր ցաւը արտայայտելով, որ Եղեռնի ժամանակ եւրոպական պետութիւնները եւ Գերմանիան, իրենց կարելին չէին ըրած հայ ազգը կոտորածէն փրկելու համար: Աւելցուց նաեւ որ գերեզմանատուն մը հոգիներու հանգիստի վայր է եւ ոչ՝ կոբիւր, ակնարկելով այսպէս Թուրքերու եւ կարգ մը հայ ծայրայեղներու, որոնք, անշուշտ տարբեր պատճառներով, սպառնացած էին սգահանդէսը խանգարել:

Այս մեծ յանդուրժանքը կը պարտի գերմանահայութիւնը գլխաւորաբար մէկ անձի, Գրիգոր Մինասեանի, նախագահ՝ հարաւ-արեւմտեան (Պատէն-Վիւդէնպէրկ նահանգ) Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ Նորհուրդի: Մէկ տարի շարունակ, ան քաղաքապետարանին հետ բանակցութեան մէջ մտաւ, որպէսզի յուշարձանին կառուցման ար-



Յուշարձանի ընդհանուր պատկերը

տօնութիւնը ստանայ: Գրիգոր Մինասեանի թափած ջանքերու արդիւնքը եղաւ, յուշարձանին վրայ գրելը՝ «Ի յիշատակ Հայոց Մեծ Եղբունի Ձոհերուն»: Բացման արարողութենէն ետք տեղի ունեցաւ Էփիւմէնիք պատարագ, Մեսրոպ Եպիսկոպոսը, Գրիգորեանի, Հայր Յակոբ Կէօքճեանի եւ Համպուրկի գաղութի երգչախումբին մասնակցութեամբ: Աղօթեցին եւ քարոզեցին նաեւ գերման կաթողիկէ աւագերէց Հուպերթ Պուռ եւ գերման աւետարանական Պատուելի Ալպրեխտ Ռոս, յիշելով հայ ժողովուրդի Գողգոթան:

Կէսօրէ ետքը նուիրուած էր ցուցահանդէսի մը՝ Ապրիլեան մեծ Եղեռնին, լուսանկարներով, քարտէսներով եւ ուրիշ փաստաթուղթերով, զոր կազմակերպած էին Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ Նորհուրդը եւ գերմանահայ ընկերութիւնը:

Ընդհանուր առմամբ յուշարձանի բացման արարողութիւնը յաջող օր մը եղաւ եւ հաւանաբար, վերջին 40 տարիներու ընթացքին, գերմանահայութեան պատմութեան մէջ կարեւորագոյն դէպքը: Շեթուկարթի երկու օրաթերթերը, ինչպէս նաեւ շրջակայքի մամուլը մօտ 30 տեղական թերթերով այս դէպքին, գերմանահայ գաղութին, Եղեռնի եւ Հայոց պատմութեան մասին մանրամասն գրեցին: Նոյնը կրկնեց հարաւային Գերմանիոյ ռատիոկայանը:

Յիշեցնենք, որ Գերմանիոյ հայ գաղութը կը բաղկանայ մօտ 9000 հոգիէ, Շեթուկարթի մէջ եւ շուրջը կը բնակին մօտ 600 հայրենակիցներ:

Ա.Յ.Բ.

Ծանօթ. Ընդառաջելով համայնքի խնդրանքին, Ազգ. Առաքնորդարանս իր մասնակցութիւնը քերաւ սոյն Յուշարձանի կառուցման ծախսերուն:

DIVINE LITURGY PERFORMED IN MINNEAPOLIS

At the request of the Armenian Cultural Association of Minnesota (ACOM) His Eminence Archbishop Mesrob Ashjian, Prelate, dispatched Rev. Fr. Antranig Baljian of Indian Orchard, MA, to visit the twin cities of Minneapolis and St. Paul over the weekend of May 16 and 17 to perform divine liturgy.

Fr. Antranig arrived on Saturday, May 16 and was the guest of Mr. Steve Merjanian, treasurer of ACOM. That evening a choir rehearsal was held at Mr. Merjanian's home, conducted by Ms. Peggy Vartanian who also directed the choir during the divine liturgy. Although for the past few years, ACOM has made arrangements to have divine liturgy performed at least two times a year during the Easter and Christmas seasons, this visit by Fr. Antranig marked the first time that a priest from the Prelacy has visited the community.

On Sunday afternoon, May 17, solemn divine liturgy was performed at Minneapolis' Immaculate Conception Roman Catholic Church. Approximately 70 people attended Badarak, which as it unfolded, created within the hearts of those in attendance, a great sense of spiritual joy and excitement, which found its fulfillment as the hymn of the kiss of peace resounded throughout the church and the faithful embraced one another with the long-awaited Easter greeting "Krisdos Haryav ee Medrelots ..."

In his sermon, Fr. Antranig conveyed the fatherly blessings of the prelate Archbishop Mesrob and greeted the faithful on his behalf. He went on to speak about the spiritual message of Easter and the Lord's resurrection and the need of Christians to participate in the resurrection by forming a close personal relationship with the risen Savior.

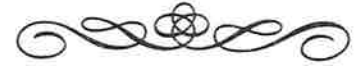
"Open your hearts to the message of the Gospel and invite Jesus Christ to become the Lord of your life," he said. "As we celebrate His glorious resurrection, let Jesus Christ be resurrected in your heart and let Him come alive in your life, that He may dwell in you and you in Him."

During the offering of Holy Communion, the entire congregation first confessed their sins and then stood reverently before the celebrant to receive the Holy Body and Blood of our Lord Jesus Christ.

After the services, Sharon Anne, the infant daughter of John and Cynthia Ericsson (who, coincidentally was born on April 24) was christened in the presence of the entire congregation who, like one big family, remained after church to participate in this most joyous occasion.

The day's activities culminated with a dinner at a local restaurant. Ms. Nairi Hasset, president of ACOM, expressed her heartfelt thanks to Fr. Antranig for his visit. She also explained the purpose and activities of ACOM which was founded in 1980 to perpetuate Armenian culture in the Upper Midwest and which, over the past seven years has done just that through such activities as an annual picnic, participation in the twin cities' annual Festival of Nations, publication of an organizational newsletter as well as the sponsorship of the two divine liturgies.

In his turn, Fr. Antranig expressed his heartfelt thanks to ACOM and his best wishes and blessings to the Armenian community of Minnesota. After an evening of intimate and warm fellowship, everyone returned to their homes emotionally drained, yet spiritually filled from an exquisite weekend of worship, fellowship and the celebration of a rich cultural and spiritual heritage.



SOURP GARABED MONASTERY

(Cont. from page 1)

our belief of that land is the key to our existence. Our land has been the muse of our writers and poets, and it is on these grounds that we shall continue to grow."

Following his speech, Serpazan hayr invited the Very Rev. Shahe Panossian to read Catholicos Karekin II's Gondag, addressed to Mrs. Maritsa Soghanalian, in which he bestowed upon her the title of Lady of the Cilician See. The Prelate then pinned the insignia on her chest. The air was filled with the song "Cilicia" and it started to rain. The attendees then congratulated the Soghanalian family and wished them well.

Following the ceremonies, the Board of Trustees and the Lady's Guild invited the attendees to an open air luncheon. The festivities ended around 7 p.m., and the congregation parted in a joyful spirit.

ՀՈԳԵՒՈՐ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ ԱՅՈՎԱՅԻ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

Կրէննիթ Սիթիի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայց. Առաքելական Եկեղեցւոյ Հոգեւոր Հովիւր՝ Արժ. Տ. Ներսէս Քհնյ. Մանուկեան, անցնող Մայիս 20-ին իր անդրանիկ այցելութիւնը տուաւ Հարաւային Այովայի շրջանին մէջ հաւաքուած իր ծխականներուն: Տէր Հօր կ'ընկերանային, եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան ատենապետն ու իր տիկինը, Տէր Ե. Տիկին Անդրանիկ Յակոբեաններ:

Տէր Հայրը Պէթընտօրֆ քաղաքը հասաւ կէսօրուան ժամը 1-ին եւ ընդառաջելով խումբ մը հաւատացեալներու փափաքին, այցելեց շրջանի երկու գերեզմանատուները եւ կատարեց գերեզմանօրհնէք:

Երեկոյեան ժամը 6-ին, 45 հաւատացեալներ արդէն հաւաքուած էին Պէթընտօրֆի Ս. Ֆրանսիս կաթողիկ վանքի մատրան մէջ եւ կարօտով կ'ըսպասէին արարողութեանը:

Տէր Հայրը սկսելէ առաջ արարողութեանց, անոնց մասին նախ բացատրութիւն մը տուաւ եւ ժողովուրդին բաժնեց արարողութեանց երկլեզուեայ իր պատրաստած պրակները:

Նախ կատարուեցաւ հոգեհանգստեան պաշտօն, եւ ապա բոլոր ներկաները ընդհանրական խոստովանանքէ ետք ստացան Ս. Հաղորդութիւն: Ապա բոլորը միասին երգեցին տէրունական աղօթքը եւ Տէր Հայրը խօսեցաւ յաւուր պատշաճի քարոզ մը, բնաբան ունենալով «Մի երկնչիր Հօտ փոքրիկ» Գրիտոսի խրատուսի պատգամը: Անիկա գնահատեց ներկաներու հայ քրիստոնէական հաւատալիքները կենդանի պահելու ձգտումը եւ յորդորեց որ նոյն հաւատքով նային ապագային եւ թէ այսպիսի հաւաքոյթներ աւելի յաճախակի կազմակերպեն:

Արարողութիւններէն ետք, վանքի ճաշարանին մէջ տեղի ունեցաւ մտերմիկ ընթրիք: Խօսք առաւ Տիար Անդրանիկ Յակոբեանը եւ յանուն Կրէննիթ Սիթիի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան շնորհաւորեց այս ձեռնարկը կազմակերպող Չ. քոյրերը, Սէնտի Սօրը եւ Մէյրի Ճէյն Փէրին, (ղուտարբեր Պէթընտօրֆի յայտնի ազգայնական Տիկ. Թագուհի Շարոյեանին), եւ ապա շնորհակալութիւն յայտնեց Ֆրանսիսքեան վանական եղբայրութեան, որ այդ երեկոյ իրենց մատուցած ճաշարանը սիրով տրամադրեցին հայութեան: Տեղւոյն վրայ եղան սրտաբուխ նուիրատուութիւններ՝ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ:

Ափ մը հայորդիներու համար այդ երեկոն եղաւ յիշատակելի եւ հայութեամբ լեցուն երեկոյ մը: Յետագային համանման ձեռնարկներ կազմակերպելու խոստովանեցով, Տէր Հայրն ու հաւատացեալները բաժնուեցան իրարմէ:



THE PASSING OF UNCLE HERMAN

The following telegram was sent by Archbishop Ashjian on the sad occasion of the passing of Mr. Herman Torigian on May 10, 1987.

Pastor and Board of Trustees St. Sarkis Armenian Church Dearborn, MI.

We are appalled at the passing of our dear friend, Herman Torigian. We mourn the death of a devoted Armenian, who had a life of commitment to his church and community. We will miss his jovial presence, his wit and cherish his memory.

Our condolences to the Pastor, Board of Trustees and family and to the church and to the community of Detroit.

Archbishop Mesrob Ashjian - Prelate Prelacy of the Armenian Apostolic Church of America



Late Mr. Herman Torigian with Archbishop Ashjian during the 1986 NRA in Detroit, Michigan

TWENTIETH ANNIVERSARY OF THE CONSECRATION OF ST. GREGORY THE ILLUMINATOR CHURCH OF PHILADELPHIA

The Armenian community of greater Philadelphia area marked the 90th anniversary of St. Gregory the Illuminator Church, during the week-end of May 22-24, 1987.

On Friday, May 22nd, after a dinner, the parishoners relived the moments of intense emotions and joy, when they watched a sixteen millimeter movie of the consecration of the church and a banquet held 20 years earlier.

Of course, many were younger then, but they still thanked the Almighty for the strength He has given them to live and work in their community. And naturally, there were also sad moments when the audience saw their friends, relatives and community members in the movie who were no longer with them.

On Sunday morning His Eminence, Archbishop Mesrob Ashjian celebrated the Divine Liturgy and delivered a message on the occasion. In the afternoon, during the anniversary dinner, the Prelate presented special medals to some forty members of St. Gregory Church ladies' Guild who for 25 and more years had served their church with great dedication.



Archbishop Ashjian presenting medals to the members of the Ladies' Guild

EMERSON HOME HOLDS 43RD ANNUAL FATHER'S DAY PICNIC

Even the brief afternoon shower failed to dampen the festivities at the 43rd Annual Fathers' Day Picnic at the Home for the Armenian Aged, Emerson, NJ on Sunday, June 21st.

Entertainment began mid-afternoon with the Seroondner Armenian Folk Singers & Dancers performing to the sounds of the John Berberina Ensemble.

Co-Chairs Vahakn and Hasmig Hovnanian joined the Home's President Armenak Mardirossian and Executive Director Leah Tegnazian at the dais. Mr. Mardirossian began by asking the crowd to observe the traditional moment of silence for the Armenian Martyrs.



His Eminence Archbishop Ashjian called upon Armenians to participate in their community with "Heart and Soul"

Picnic Chairman Vahakn Hovnanian struck a responsive chord as he greeted the crowd by wishing a Happy Fathers' Day to all the fathers' present. Mr. Hovnanian then ordained Mr. Mardirossian a 'super Armenian' and presented him with a cap he'd found while vacationing in Hawaii (see photo).

Archbishop Mesrob Ashjian addressed the picnickers next, saying that he was proud that the Armenians had stayed, despite the rains, to hear the program, terming it "a lesson in faith." He then noted, "With the faith of the Armenian people, nothing will be missed." The Archbishop continued, "May God bless all those who support Armenian organizations," but urged the Armenians to assume a more active role within their community, saying, "I want to see participation with heart and soul."

THE FIRST ANNUAL SEMINAR

(Cont. from page 1)

would be five forty-five minute periods each day, three before lunch and two right after. The first two periods of each day would be devoted to the Badarak, discussing the various movements and prayers of the liturgy as well as their symbolic meanings. Participants were instructed in the proper use of the poorvar, or censer, kshotz, or fans, and candles. They also were taught the meanings of the various prayers and invocations, and why they were included in the Holy Liturgy.

The next three periods were normally spent learning the introits and jashoo sharaganner, the "chants of the feast." These are the introductory passages to the Bible readings during the Badarak, and they vary according to the feast calendar; for example, there are different chants for Easter, Christmas, St. Vartanantz, and many other holidays. These were read, translated, and sung by the participants. This would conclude the morning session of classes.



The Seminar participants visiting the Prelacy

After two hours of free time, usually spent on the athletic field, dinner and more free time, Bible study would take place. Led by Fr. Antranig Baljian, this study explored two major topics for this seminar, the diaconate, or the service of a deacon, and the Havadamk, the Nicene Creed, the cornerstone of Christian belief. The participants would read carefully selected Bible passages and discuss their meaning as to serving Christ as a deacon, or as to what Christianity means. These Bible studies culminated in a final portrayal of Christ's death, a death that would save the world. These periods helped to relate the Bible to church life, something that is quite often neglected in modern studies.

Each day would end with an evening program. These ranged from a slide show of an expedition to Mt. Ararat, led by Mr. Hamlet Nersesian, to a concert of Christian music by John Berberian, and Jack Baghsarian. Films were shown of the reconstruction of the past in Kessab and of the groundwork of the future and the seventieth anniversary celebration in Washington.

The instructors were: Archpriest Mesrob Tashjian, Rev. Khoren Habeshian, Rev. Nerses Manougian, the Director of the Program was Very Rev. Anoushavan Tanielian, assisted by Deacon Sevag Kendirjian.

Friday noon, a luncheon was offered at Sts. Vartanantz Church, hosted by the Pastor, Archpriest Vahrij Shirinian. Each participant received a certificate and the Prelate offered some gifts to the instructors.

All in all, the seminar was informative yet entertaining. Of course, people entered into the seminar with mixed feelings, but after five days of reflection and study, everyone was glad that he had come. This seminar is to be the first in an annual series of seminars, which when completed, will give the individual the right to become a full deacon. However, anyone may attend this seminar next year or the year after, and, indeed, this is an excellent program for anyone who is interested in the Armenian Church.

Onnig Dombalagian

PRELACY'S ST. NERSES LIBRARY

The St. Nerses library is now in the process of being reorganized in the newly renovated Prelacy building. The library is housed in a beautifully expanded section of the 3rd floor. But what is even more encouraging, is the interest that many Armenian organizations and individuals show toward the modernization of the library.

The Agnoui Chapter of the Armenian Relief Society in New Jersey has donated a new set of the Encyclopaedia Britannica. This has tremendously helped in the modernization of the reference section.

Similarly, the Ladies' Guild of Sts. Vartanantz church of Providence has donated \$1,500 for the procurement of new books.

Once St. Nerses Library, with thousands of volumes, is completely reorganized, it will certainly be very useful for students and researchers who are interested in Armenian subjects.

Առաջին աշխարհակեր պատերազմը, եւ մանաւանդ մեր ժողովուրդի բռնի տեղահանութիւնը, մեր ցայտմ գնահատածէն շատ աւելի ծանր հարուած մը տուին մեր գոյութեան խարխիւներուն, մեր մշակութային հարստութեանց եւ սրբութիւններուն:

«մնացորդաց ժողովուրդը» ելաւ ոտքի՝ ի խնդիր իր մնացորդներուն, որոնց մէջ սկսաւ վերագտնել ոյժն ու արժէքը իր հոգիին՝ անցեալի հետքերուն վրայէն...: Վառուած որոնումի այդ տենչէն, անսահման եղաւ հրճուանքս, երբ, անցեալ Յունուարին, պատեհութիւնը ունեցայ ուխտի երթալու Ս. Կարապետի Աջըն, Իրաքի Պասրա քաղաքին մէջ:

Ի լրոյ իմացեր էի անապատի հրաշունչ եւ պատգամաբեր մարգարէին՝ քրիստոնէութեան նախաւարտակետ մեծ Սուրբին Աջին մասին: Տեսեր էի, թէ պարատարանակ հայեր որքա՞ն ջերմ հաւատքով եւ խոր սիրով կը խօսէին հրաշագործ Ս. Աջին մասին: Այս բոլորով մեծ օր մը եղաւ ինծի համար այն օրը, երբ արժանի եղայ տեսնելու Ս. Կարապետի Աջը, ուխտս ընելու եւ աղօթելու համար:

Մտքիս մէջ չփոթ մը կար: Ի՞նչ Աջ է սա: Պատմական տեղեկութիւնները շատ հարուստ են Ս. Կարապետի Աջին եւ կամ ընդհանրապէս մասունքներու մասին: Բաւական ճշգրիտ կերպով գիտենք Ս. Յովհաննէս Մկրտչի գլխատումին հետեւող դրուագները, եւ, ընդհանուր եկեղեցւոյ մէջ ծանօթ եղող հրաշապատում դէպքեր, տեղափոխութիւններ, յայտնութիւններ եւայլն, որոնք Սուրբին մասունքները կը ցուցնեն Պաղեստինի, Անտիոքի, Եմեսայի, Կ. Պոլսոյ, Բենետիկի, Հոռովմի, Մալթայի մէջ եւ այլուր: Բայց ուրկէ՞ այս Աջը... Պասրայի մէջ: Կամ ո՞ր Աջն է սա: Ուրկէ՞ բերուած է Պասրա: Մշոյ Սուլթան Ս. Կարապետէ՞ն, ուր, ըստ աւանդութեան, գետեղուեցաւ Սուրբին մասունքը մեր Հաւատոյ Հօր կողմէ: Բայց Հայաստան աշխարհին մէջ չկար վանք մը, եկեղեցի մը, որ Ս. Կարապետի անունով սեղան կամ խորան չունենար: Պասրայի Ս. Կարապետի Աջին ծագման, կամ ուրկէ՞ գալուստ մասին տեղեկութիւններ կը պակասէին սակայն: Ի՞նչ փոյթ, հոն եմ հիմա, Սոկաց շրջանին «Վանից հայր» Նախոյի տունը...»

Նախոն, նահապետը հիմա մեռած է: Տան անդրանիկը Բագրատն է, որ այժմ ծառան է Ս. Կարապետին: Ան կը պահէ Աջը, ուխտաւորներուն ցոյց կուտայ, եւայլն: Յուզիչ արարողութեամբ մը Բագրատ իր տան հիւրանոցին կեդրոնը, սեղանի մը վրայ կը գետեղէ Աջին սնտուկը: Երկիւղածութեամբ կը մօտենանք, կ'աղօթենք, մեր ուխտը կը կատարենք, եւ ապա կը խնդրենք, որ սնտուկը բացուի: Շուշփաները հետզհետէ կը քակուին, ու ահա կ'երեւի Աջը: Երկիւղով ձեռքերուս մէջ կ'առնեմ զայն, կը համբուրեմ, կ'օրհնեմ շուրջիններս եւ ապա միայն առիթ կ'ունենամ մօտէն քննելու զայն: Արծաթեայ գեղակերտ Աջ մըն է ան. բլթմատն ու մատնեմատը իրարու միացած են հայկական ձեւով: Պատակը արծաթի նուրբ գործ մըն է. բազուկին վրայ հետեւեալ արձանագրութիւնը կը կարդամ.

«Մինեցաւ Սուրբ Աջս Յիրեցի Գրիգոր վարդապետին, յիշատակ է ի Սրկանից Սուրբ Կարապետին, թուին ՌՄԽԳ (1794) ...»

Շատ բաներ պատմեց Բագրատ: Ոմանք հրաշապատում դէպքեր էին, աւանդութիւններ, գաղթի եւ տարագրութեան ճամբուն պատահած արկածներ, որոնց մէջէն սակայն անվնաս դուրս եկած էր Ս. Կարապետի Աջը, եւ, տառացիօրէն, ընդ հուր եւ ընդ ջուր անցնելէ յետոյ, հիմա կը հանգչէր Պասրայի մէջ հայրենիքէն հեռու:

Հիմա դարձեալ դիմացս է նստած Բագրատ. կը խօսի, կը պատմէ. անպաճոճ լեզու մը ունի, վանի բարբառին քաղցրութիւնը կայ հոն, ու կը զգաս՝ որ տեսակ մը վանական է ինքն ալ, ծառան Ս. Կարապետին, անոր սպասաւորը: Բայց ո՞վ էր իր հայրը՝ Նախոն, որ երբեմն «Վանից հայր» ալ կը կոչուի եղեր... Այս կոչումը՝ «Վանից հայր», անծանօթ չէ մեզի: Տիրոջս մըն է, որ հին օրերուն կը տրուէր քահանաներու, կամ քահանայ-վանահայրերու եւ կամ, ի չգոյժ ձեռնադրեալ պաշտօնէից՝ աշխարհական վանահայրերու:

Եթէ Նախո ինքը քահանայ չէր, ուրեմն իր հայրը կամ մեծ հայրը քահանայ պիտի եղած ըլլայ, ու ժառանգաբար իր գաւակին կտակած Սուրբին Աջը, թերեւս ալ Նախո եւ իր հայրերը աշխարհական էին եւ կը վարէին վանքի պատասխանատուութիւնը, ինչ որ բացառիկ երեւոյթ էր, ինչպէս պիտի հաւատարմաւ ալ ձերու՛նազարդ վասպուրականցի Պրն. Կոմսը, խօսակցութեան մը ընթացքին, վերջերս:

Այս ենթադրութեանց վրայ կը յամենայի, երբ, պրպտումներու ընթացքին, ուրախութեամբ տեսայ, որ սոյն Աջը անծանօթ Աջ մը չէր, եւ ատենին ալ նկարագրուած է ճամբորդի մը՝ Ուաչիկ Լեւոնեանի կողմէ: Արդարեւ, Պոլսոյ «Բիւզանդիոն» թերթին մէջ, 1903 թիւ 2199 ուխտաւոր ուղեգրերը կը նկարագրէ Սրկանից վանքը: Իր հահեկանութեան համար գրեթէ լրիւ կ'արտադրեմ յղուածաշարքին մեզ հետաքրքրող մասը, եւ որ ինքզինք լիովին կը բացատրէ:

ՍՐԿԱՆԻ Ս. ԿԱՐԱՊԵՏԻ ՎԱՆԻՔ.

Այս վանք կը գտնուի Մոկսի հարաւ-արեւմտեան կողմն, Առուանից ձորին մէկ եռանկիւնաձեւ քաճառումին գլուխը, բարձր լեռան մը ստորոտը, Սրկանց անուն գիւղին մօտերը, որմէ առած է իր անունը, որ հին գրչագրերու մէջ «Սուրբ Կանանց մեծափառ անապատը» կոչուած է: Ըստ աւանդութեան, Հոնիփսիմեան սուրբ կոյսերն այս կողմերէն անցած պահուն, մօտակայ մէկ գիւղը կ'իջեւանին, հոն ատեն մը մնալով ի յիշատակ այն կոյսերուն՝ Ս. Կանանց կը կոչուի եւ ապա աղաւաղուելով՝ Սրկանց կ'ըլլայ: Յիշեալ վանքին տեղը փոքրիկ մատուռ մը կը շինեն քարոցով գրբիստոս եւ իրենց մօտ գտնուած Կենաց փայտէն մաս մը հոն գետեղելով՝ կ'անուանեն զայն Ս. Խաչ, որ յետոյ Ս. Կարապետ կ'անուանուի: Ս. Կարապետի մասունքն արծաթեայ եւ ոսկեգօծուած Աջի մը մէջ է, որ ցարդ նոյն վանքին մէջ կը գտնուի հետեւեալ յիշատակութիւնը. — «Մինեցաւ Սուրբ Աջս Յիրեցի Գրիգոր վարդապետին, յիշատակ է ի Սրկանից Սուրբ Կարապետին, թուին ՌՄԽԳ (1794)»: Ասկէ քանի մը տարի առաջ Աղբամարայ տեղապահը՝ Արսէն վարդապետ, նորէն շէնցուց այս վանքն եւ աշխարհական վանահօր մը յանձնեց զայն: («Բիւզանդիոն», 1903, թիւ 2199):

Ուրեմն, բացի բացառիկ անհաւանականութենէ մը, կրնանք ստուգել հաստատել՝ թէ Պասրայի մէջ, Նախոյի սերունդին պահպանութեան վստահուած եւ նոյն այդ ընտանիքին պահպան Աջը՝ Սրկանից վանքի սուրբ Աջն է:

Ու հիմա, երբ այս տողերը գրի կ'առնեմ, հարցում մը կուզայ սեւեռուիլ մտքիս մէջ: Լաւ եղա՞ւ այս փնտառուքը, լա՞ւ բան ըրի պրպտելով, եւ հին, փոշիներու տակէն, «Բիւզանդիոն»-ի մէջերէն լոյս աշխարհ բերի տեղեկութիւններ եւ մանրամասնութիւններ, որոնք լոյս կը սփռեն Պասրայի մէջ այնքան խորհրդաւոր կերպով Աջին մասին:

Չեմ գիտեր: Կը սիրէի յուսալ՝ որ Մշոյ Սուլթան Սուրբ Կարապետի մասունքն ըլլար այդ, Ս. Լուսաւորիչ Հայրապետի ձեռքը դպած ըլլար անոր: Գուցէ եւ է: Կարեւորը հաւատքն է, որ մեր ժողովուրդը պահած է անխախտ եւ անարատ:

Այս հաւատքին արձագանքն է որ դարերու խորքերէն բարձրանալով եւ սա պահուն հոգիիս մէջ վերակենդանանալով կը գեղեցկացնէ, կը վեհացնէ խորհուրդը Աջին, որուն հովանին այնքա՞ն քաղցրութեամբ հոգեկան հրճուանք է տուած իմ ժողովուրդին:

Հայու հոգիին մէջէն երզող հայ շարականագիր բանաստեղծը խորագրած բառերով այսպէս կը բնորոշէ այդ անքակտելի կապը ընդմէջ հայ ժողովուրդին եւ Ս. Կարապետի Աջին.

«Ի ձեռն առեալ Լուսաւորչին
Ձեշխար Սրբոյ Կարապետին,
Շուրջ պարսպալ գեղով աշխարհին,
Շնորհօք Աջոյն գրանց օձողին.
Աստ թշնամիք մէ՛ գորացին,
Մի՛ հերձուածոց աղանդ քուցին.
Յերկնից գայր ձայն Աստուածային՝
Թէ հայցուածք քո կատարեսցին»:

ՄԵՍՐՈՊ ՎՐԻ. ԱՇՇԵԱՆ

In its first decade of existence, the Land and Culture Organization has produced two 16 mm color documentaries. The first, entitled "St. Thaddeus", was shot in Aderbadagan, Iran, during the campaigns in 1977-79, while "Kessab, Voice of the Land" was filmed in Syria, in 1986.

According to the Armenian tradition, the monastery of St. Thaddeus was built where the apostle Thaddeus (who was evangelizing Armenia according to the historian Agathangelos), and St. Santoukhd were martyred. The film was shot on location at St. Thaddeus, with the monastery as a background. Sequences cover the different areas of the province of Ardaz, such as Magou, a principality which existed until the 15th century, and Avarayr. There are scenes also of villages of the regions of Khoy and Urmia. Towards the end of the documentary, one can visually participate in the joy experienced during the annual pilgrimage. But St. Thaddeus is much more than an historical pilgrimage site. It is a symbol of the revival of all things Armenian thought to have been long lost. The Land and Culture Organization had its first campaigns at St. Thaddeus and it supports the continuous restorations that will help save this monument.

The second documentary, prepared by members of the LCO, was shot on location in Kessab, in North-West Syria. Not far from Moussa Dagh, and near the Mediterranean Sea, this township is composed of some 15 villages, grouped around springs. The population of a few thousand Armenians has already been infiltrated by non-Armenians, which threatens the cultural balance. The villagers lead a traditional life, an exceptional environment worth knowing and preserving, in an anthropological sense. Land and Culture members visit the Kessab community several times a year. Unlike the "St. Thaddeus" film, "Kessab, Voice of the Land" not only documents the township and the villagers, but gives them the opportunity to speak out, lets them describe their daily lives and tell us their legends alongside their heroic campaigns against the invading forces. The beautiful sequences are touching, the feeling of YERGUIR is strong.

The LCO is very much in debt to Arthur Sarkissian, who produced, directed and was the cameraman for both documentaries. For the second film, he had the invaluable help of Isabelle Ouzounian in post production, and Jean-Etienne Akian for the musical renderings on the santour.

LAND & CULTURE ORGANIZATION'S VIDEOS NOW AVAILABLE

Videocassettes of the movie shot during the 1986 campaign in Kessab are now available. Send your checks/money order for \$45.00 + \$2.00 for postage and handling to:

The Prelacy of the Armenian Apostolic Church
138 East 39th Street New York, N.Y. 10016

SPECIAL OFFER
An Unprecedented Publication
THE ARMENIAN GENOCIDE
10 VOLUMES OF COMPLETE DOCUMENTARY COLLECTION, 654 pp.,
Beautiful leather-bound, LIMITED EDITION, list price \$75.00
Special offer, including postage & handling until August 31, 1987 @69.00
ORDER FORM
Please send me _____ copies of THE ARMENIAN GENOCIDE VOL. I at \$69.00 each including postage & handling, (SPECIAL OFFER).
Enclosed is my check made out to Armenian Prelacy Bookstore for the amount of \$_____
NAME _____
ADDRESS _____
CITY _____ STATE _____ ZIP _____
Mail your check or money order together with this form to:
Armenian Prelacy Bookstore • 138 East 39th Street • New York, NY 10016 • (Tel. 212-689-7810)